

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри освітньої політики Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ШИЯН Олени Іллівни на дисертаційну роботу Біляєва Ярослава Миколайовича «Державна політика у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні», представлену для офіційного захисту в спеціалізовану вчену раду Д 26.142.04 у Міжрегіональній Академії управління персоналом для здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління персоналом

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Кандидатська дисертація Біляєва Ярослава Миколайовича «Державна політика у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні» є оригінальною і своєчасною науковою роботою, що має прикладне спрямування. Донедавна питання молодіжної мобільності, в тому числі соціальної, розглядались переважно в контексті її заохочення і підтримки з боку держави. Дисертант аналізує функціонування механізмів реалізації державної політики щодо забезпечення соціальної мобільності молоді і зазначає, що мобільність молоді має позитивний вплив на розвиток економіки. Загалом актуальність поставлених завдань не викликає сумнівів. Дисертаційна робота Я.М. Біляєва, у центрі досліджень якої знаходяться завдання з визначення особливостей державної політики у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді, є актуальною та своєчасною.

2. Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота викладення в опублікованих працях.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій не викликає сумнівів та визначається використанням в

дисертаційній роботі якісно і кількісно репрезентативної вибірки. Емпіричне дослідження механізмів прийняття державно-управлінських рішень у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні мало стратегічне значення і передбачало залучення державних службовців. З метою забезпечення об'єктивності та всебічності аналізу було проведено масштабне дослідження серед 1502 державних службовців. Вибірка була ретельно сформована, щоб відобразити різноманітність досвіду, компетенцій і перспектив серед представників державного сектору.

Аналіз результатів дослідження вказує на такі виклики для молоді щодо соціальної мобільності:

- 10% економічна нестабільність: висока безробітність, низькі заробітні плати та високі витрати на життя можуть стати серйозними перешкодами для молоді у покращенні свого соціального статусу.

30% недостатність освіти та навчальних можливостей: відсутність доступу до якісної освіти і обмежений доступ до навчальних можливостей можуть ускладнити можливості молоді в розвитку професійних навичок і кар'єрного зросту.

20% відсутність доступного житла: високі ціни на житло і обмежена доступність житла можуть ускладнити здійснення переїздів та зміну місця проживання для молоді, що може обмежити їхні можливості розвитку.

15% складнощі в знаходженні роботи: конкуренція на ринку праці та відсутність вакансій у відповідних галузях можуть затримувати професійний розвиток молоді та її зростання по соціальному статусу.

15% відсутність підтримки державних програм: недостатня підтримка з боку держави у вигляді програм підтримки зайнятості, навчання або житла може ускладнити соціальну мобільність молоді.

Аналіз результатів дослідження вказує на такі виклики для молоді щодо соціальної мобільності:

80% реформа освіти: цей захід відзначений як один з ключових факторів в поліпшенні соціальної мобільності.

75% стимулювання зайнятості: більшість відповідей також вказує на важливість стимулювання зайнятості через різноманітні програми та ініціативи.

40% соціальна підтримка та доступне житло: деякі відповіді можуть вказувати на необхідність забезпечення соціальної підтримки та доступного житла для молоді.

60% підтримка програм держави: також відзначена важливість підтримки державних програм, які спрямовані на покращення умов для молоді.

Загальний аналіз вказує на те, що оцінка ефективності поточних заходів державної політики щодо забезпечення соціальної мобільності молоді різноманітна і може варіюватися в залежності від індивідуального досвіду й перспектив опитаних осіб.

3. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Теоретичною основою дисертаційного дослідження стали праці вітчизняних та зарубіжних учених у сфері публічного управління. Водночас результати і висновки дисертаційного дослідження мають теоретичне та практичне значення та можуть бути використані в процесі удосконалення діяльності органів державної влади стосовно реалізації соціальної мобільності молоді в Україні.

4. Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому та ідентичності змісту автореферату й основних положень дисертації.

Дисертаційне дослідження складається зі вступу, трьох розділів, списку використаних джерел (185 найменувань) і додатків. Повний обсяг дисертації становить 276 сторінок, обсяг основного тексту – 237 сторінок. Дисертація містить 15 рисунків, 4 таблиць.

В **Анотації**, поданій українською і англійською мовами, стисло наведені основні положення дисертаційної роботи.

У **Вступі** відображена актуальність обраної теми; її зв'язок з науковими програмами, планами, темами; мета та завдання дослідження; об'єкт, предмет і методи дослідження; представлена наукова новизна і практичне значення одержаних результатів. Автором представлений **аналітичний огляд** сучасних літературних джерел. Огляд написаний цікаво та логічно, грамотною літературною мовою і переконливо підводить до сформульованих дисертантом мети і завдань дослідження. У дискусійній манері проаналізовані сучасні літературні джерела.

У першому розділі **роботи «Теоретико-методологічні засади дослідження державної політики щодо соціальної мобільності молоді»** досліджено наукові підходи і розроблено теоретичні положення стосовно державної політики щодо соціальної мобільності молоді. З'ясовано, що протягом останніх десятиліть зазнав суттєвих змін формат функціонування цивілізованих суспільств, спосіб життя та діяльності людей. Технічний прогрес і сучасні технології створили нові можливості і для окремих членів суспільства, і для цілих соціальних груп, водночас найбільша перспектива відкривається перед молоддю. У другому розділі роботи **«Стан розв'язання проблеми забезпечення соціальної мобільності молоді в сучасному українському суспільстві»** досліджено нормативно-правову базу державної політики щодо забезпечення соціальної мобільності молоді, зокрема вказано, що під державною політикою варто розуміти процес державного регулювання з використанням нормативно-правової бази, що здійснюється через правові,

організаційні, економічні й інформаційні дії держави і спрямовані на створення належного середовища з метою реалізації права на соціальну мобільність молоді. У третьому розділі роботи **«Удосконалення державної політики забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні»** досліджено особливості удосконалення нормативно-правового та організаційного забезпечення механізмів державної політики щодо соціальної мобільності молоді.

Висновки роботи обґрунтовані, відповідають поставленим завданням і логічно випливають зі змісту дисертаційного дослідження, а їх об'єктивність і новизна не викликають сумнівів. У **додатках** представлено матеріали, що підтверджують достовірність проведеного дослідження і доповнюють його.

5. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Проведені дисертантом дослідження розширюють і поглиблюють знання про державну політику у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні. Отримані дані проведеного наукового дослідження можуть використовуватись як у теоретичній, так і в практичній науці.

6. Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації.

Принципових зауважень у змісті й оформленні дисертації та рефераті немає. Серед недоліків, що не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, слід відзначити поодинокі стилістичні та друкарські помилки, а також невдалі вислови.

Також потребують уточнень певні позиції у роботі.

1. Чому автор вважає, що серед молодих українців поширюється горизонтальна соціальна мобільність, при якій соціальний статус практично не змінюється, проте відбуваються інші переміщення?

2. Яким є основний інструмент державної політики у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні?

7. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертація Біляєва Ярослава Миколайовича «Державна політика у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді в Україні», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління медичних наук за спеціальністю 25.00.02, є закінченою науковою працею, в якій нове вирішення наукового завдання щодо вдосконалення державної політики у сфері забезпечення соціальної мобільності молоді.

Доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри освітньої
політики Львівського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

О.І. Шиян О.І. Шиян

Шиян О.І. Шиян завідує.

Директор КЗДОР Львів

Х.А. П.Хобзей